

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

ProRail B.V.
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 2038
3500GA UTRECHT

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
5190027191449

Kenmerk
Wnb.2022.022A.toek

Datum 27 juli 2022
Betreft Beslissing op aanvraag

Geachte [REDACTED],

Op 21 juli 2022 heb ik uw verzoek tot wijzigen van de ontheffing met kenmerk Wnb.2022.022.toek (aanvraagnummer 5190026504485) voor het project 'Opheffen ATB-NG eiland Landgraaf' ontvangen. Ik heb uw aanvraag beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Vorig besluit

Bij het besluit van 15 juni 2022 is ontheffing met kenmerk Wnb.2022.022.toek verleend van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub b van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de hazelworm (*Anguis fragilis*) en de levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) voor een periode van 15 juni 2022 tot en met 31 juli 2022.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van **het project 'Opheffen ATB-NG eiland Landgraaf', gelegen in** de gemeente Landgraaf. Het project betreft het opheffen van een Automatische Treinbeïnvloeding-Nieuwe Generatie (ATB-NG) tussen Landgraaf en de Duitse grens. De werkzaamheden bestaan uit het maaien van het plangebied, het opgraven van kabels langs het spoor en in de berm en het eventueel verwijderen van kasten met apparatuur.

Verzoek

Het verzoek tot wijziging van de ontheffing met kenmerk Wnb.2022.022.toek betreft het wijzigen van de einddatum van de ontheffing. De reden voor deze wijziging is een onvoorzien gebrek aan capaciteit bij de aannemer, waardoor er niet voldoende ploegen beschikbaar zijn om de werkzaamheden voor 1 augustus 2022 af te ronden. U verzoekt daarom de ontheffing te verlengen tot en met 30 september 2022.

Besluit

Ik ga akkoord met uw wijzigingsverzoek. Dit betekent dat de ontheffing met kenmerk Wnb.2022.022.toek komt te vervallen. De wijziging ziet toe op de einddatum van de ontheffing. De rest van het besluit en de voorschriften blijven ongewijzigd.

Hierbij ontvangt u de gewijzigde ontheffing met kenmerk Wnb.2022.022A.toek.
Aan deze ontheffing zijn de specifieke voorschriften l en m toegevoegd.

Ik verleen u voor de periode van 27 juli 2022 tot en met 30 september 2022 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1, sub b van de wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de hazelworm en de levendbarende hagedis.

Datum
27 juli 2022
Onze referentie
5190027191449

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht. Voor wat betreft de overige overwegingen verwijs ik u naar mijn brief van 15 juni 2022 met kenmerk Wnb.2022.022.toek.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de **realisatie van het project 'Opheffen ATB-NG eiland Landgraaf'**, gelegen in de gemeente Landgraaf tussen station Landgraaf en de Duitse grens nabij Herzogenrath (kilometrering 21.1-27.25, geocode 661/066), één en ander zoals is weergegeven in figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Projectplan reptielen. Opheffen ATB-NG eiland Landgraaf Duitsland' van 21 april 2022 (bijlage 2 bij dit besluit).
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

Datum
27 juli 2022

Onze referentie
5190027191449

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 8 van het bij de aanvraag **gevoegde rapport 'Projectplan reptielen. Opheffen ATB-NG eiland Landgraaf Duitsland' van 21 april 2022 (bijlage 3 bij dit besluit) en in de aanvullingen van 21 april 2022 (bijlage 4 bij dit besluit).**
- j. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare overwinteringsperiode en voortplantingsperiode van de levendbarende hagedis en hazelworm. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de hazelworm en de levendbarende hagedis.
- k. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare broedperiode van vogels. Deze loopt globaal van half maart tot en met half juli. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De geschiktheid voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van vogels.
- l. U dient bij de werkzaamheden rekening te houden met de winterrust van de hazelworm (vanaf oktober) en de levendbarende hagedis (vanaf half oktober). Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan de winterrust eerder beginnen. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de hazelworm en de levendbarende hagedis.
- m. U dient het plangebied te blijven maaien totdat de werkzaamheden zijn afgerond, zodat het plangebied ongeschikt blijft voor de hazelworm en de levendbarende hagedis.

Overige voorschriften

- n. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de hazelworm en de levendbarende hagedis waarvoor ontheffing is verleend.

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

- o. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- p. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Datum
27 juli 2022

Onze referentie
5190027191449

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Kijk onder Digitaal bezwaar indienen en kies voor eBezwaar.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact met ons op: 088 042 42 42 (lokaal tarief). Uw aanvraag is bekend onder nummer 5190027191449. Gebruik dit nummer als u contact opneemt. Dan kan ik u beter helpen.

Met vriendelijke groet,

De Minister voor Natuur en Stikstof,
namens deze:

Robin Nieuwenkamp
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

In het vorige besluit is ontheffing verleend voor een periode tot en met 31 juli 2022. Het verlengen van de periode tot en met 30 september zal geen negatieve invloed hebben op de hazelworm en de levendbarende hagedis. De exemplaren zullen nog steeds in de meest geschikte periode weggevangen worden.

Datum
27 juli 2022
Onze referentie
5190027191449

Wel begint de winterrust van de hazelworm vanaf oktober en de winterrust van levendbarende hagedis vanaf half oktober. Deze periode is afhankelijk van de temperatuur, waardoor bij lage temperaturen de winterrust eerder kan beginnen. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de hazelworm en de levendbarende hagedis. Ter aanscherping heb ik hiervoor voorschrift I opgenomen.

Ook dient u het plangebied te blijven maaien om het plangebied ongeschikt te houden voor beide soorten totdat de werkzaamheden afgerond zijn, zodat er voldoende maatregelen genomen worden om te voorkomen dat reptielen ten tijde van de werkzaamheden in het gebied aanwezig zijn. Ter aanscherping heb ik hiervoor voorschrift m opgenomen.

2. Activiteit

2.1 Gebiedsbeschrijving

Het projectgebied betreft het spoor en de spoorbermen tussen station Landgraaf (Limburg) en de Duitse grens nabij Herzogenrath (geocode 661/066). Het projectgebied omvat vier deelgebieden waarin gewerkt gaat worden:

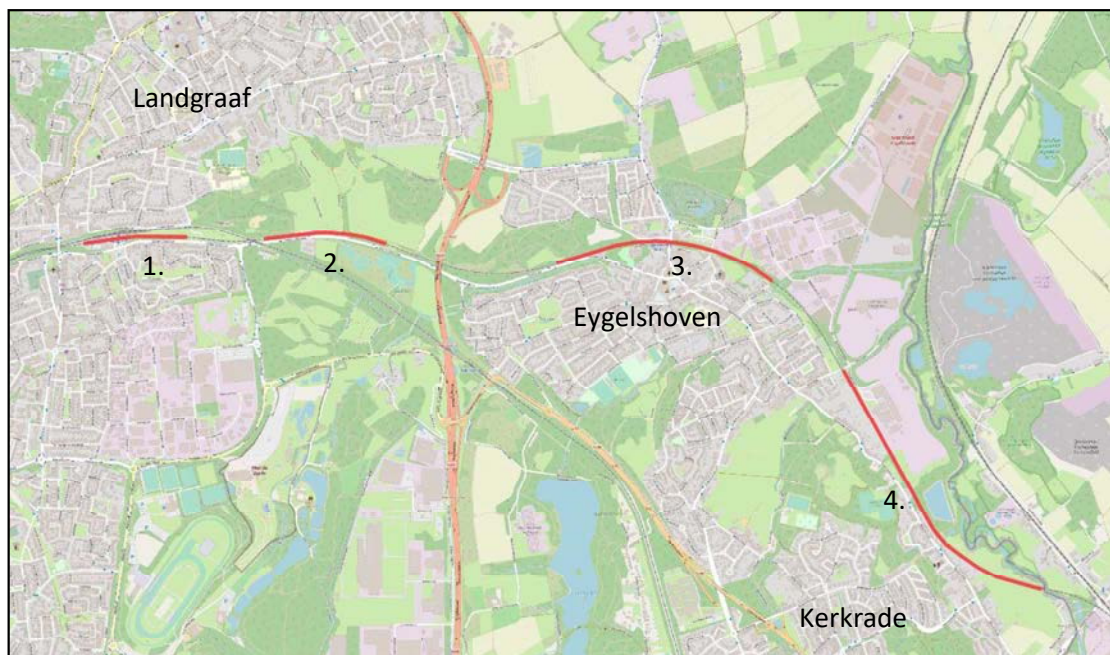
Deelgebied 1: Km 21.6-22.1;

Deelgebied 2: Km 22.5-23.1;

Deelgebied 3: Km 24.0-25.12;

Deelgebied 4: Km 25.7-27.25.

Het spoor tussen Landgraaf en de Duitse grens is enkele jaren geleden geëlektrificeerd. Het gaat over het hele tracé om één enkel spoor, behalve tussen km 25.7 en 26.5, waar het plaatselijk verbreedt tot drie sporen. De spoorbermen, en de taluds naast het spoor, zijn bijna over de gehele lengte begroeid met allerlei gras- en kruidensoorten, periodiek tot wel een meter hoogte. In Figuur 1 is de globale ligging van het projectgebied weergegeven. Figuren 2 t/m 5 geven een impressie van de vier projectdeelgebieden.

Figuur 1. Globale ligging van het projectgebied.

8. Mitigerende maatregelen

De volgende maatregelen worden genomen om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Deze zijn er enerzijds op gericht om individuen tijdens de werkzaamheden te beschermen en anderzijds om de functionaliteit van het leefgebied tijdens het project en in de toekomst te behouden.

8.1 Planning

In april vindt regulier beheer van de spoorberm plaats. Vanaf mei wordt de vegetatie binnen het projectgebied extra gemaaid en elke 3 weken onderhouden zodat het ongeschikt blijft voor drachtige vrouwtjes en opgroeiende jongen. In juni t/m juli 2022 worden de werkzaamheden uitgevoerd omdat alle dieren dan uit de winterrust zijn gekomen.

8.2 Hazelworm

De hazelworm is in 3 van de 4 deelgebieden waargenomen met tussen de 20 en 25 waarnemingen per deelgebied. Om negatieve effecten van de activiteiten te verkleinen wordt in deze deelgebieden een aantal maatregelen genomen, ten gunste van de hazelworm.

- **Ongeschikt maken van de deelgebieden**
In april vindt regulier beheer van de spoorbermen plaats. Dit houdt in dat de vegetatie vanaf mei wordt onderhouden om de deelgebieden onaantrekkelijk te houden voor de hazelworm. Daarbij wordt er ten minste 1 meter rondom de graaflocaties vrij gemaaid zodat de reptielen geen hinder ondervinden van de werkzaamheden. Dit gebeurt onder begeleiding van een ecooloog en in één richting zodat de dieren kunnen vluchten.
- **Ongeschikt houden van de deelgebieden**
De deelgebieden worden elke 3 weken gemaaid om ze ongeschikt te houden voor de hazelworm. Het maaien gebeurt met de hand of met een maaiarm waarbij zwaar materieel de grond niet beroerd. Bij het gebruik van een maaiarm wordt de maaihoogte op minimaal 10 cm hoogte ingesteld om te voorkomen dat er dieren worden gedood. Er wordt gemaaid bij een temperatuur van 15°C of hoger zodat de dieren kunnen vluchten.
- **Werken buiten de kwetsbare periode**
De kwetsbare periode van de hazelworm (voor graafwerkzaamheden) is tijdens de winterslaap. In de periode november tot april zijn ze inactief en verblijven ze in holen in de grond. De graafwerkzaamheden vinden daarom in mei plaats wanneer de dieren weer actief zijn.
- **Werkterrein veilig houden**
De grond is op het einde van de werkdag weer dicht zodat de hazelworm niet in de geul kan vallen tijdens het foerageren. Tijdens de werkzaamheden zal de hazelworm wegvluchten en niet aanwezig zijn in het werkterrein.
- **Zoveel mogelijk ruigtes laten bestaan**
Tijdens de werkzaamheden worden ruigtes waar het niet nodig is om te maaien of te graven ongemoeid gelaten. Hierdoor blijven er verstoppelken voor de hazelworm bestaan.

8.3 Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis is in 3 van de 4 deelgebieden waargenomen met tussen de 1 en 10 waarnemingen. Om negatieve effecten van de activiteiten te verkleinen worden in deze deelgebieden een aantal maatregelen ten gunste van levendbarende hagedis genomen.

- **Ongeschikt maken van de deelgebieden**
In maart vindt regulier beheer van de spoorbermen plaats. Dit houdt in dat de vegetatie vanaf april wordt onderhouden om de deelgebieden onaantrekkelijk te houden voor de levendbarende hagedis. Daarbij wordt er ten minste 1 meter rondom de graaflocaties vrij gemaaid zodat de reptielen geen hinder ondervinden door de werkzaamheden. Dit gebeurt onder begeleiding van een ecooloog en in één richting zodat de dieren kunnen vluchten.
- **Ongeschikt houden van de deelgebieden**
De deelgebieden worden elke 3 weken gemaaid om ze ongeschikt te houden voor de levendbarende hagedis. Het maaien gebeurt met de hand of met een maaiarm waarbij zwaar materieel de grond niet beroerd. Bij het gebruik van een maaiarm wordt de maaihoogte op minimaal 10 cm hoogte ingesteld om te voorkomen dat er dieren worden gedood. Er wordt gemaaid bij een temperatuur van 15°C of hoger zodat de dieren in staat zijn om te vluchten.
- **Zoveel mogelijk ruigtes laten bestaan**
Tijdens de werkzaamheden worden ruigtes waar het niet nodig is om te maaien of te graven ongemoeid gelaten. Hierdoor blijven er verstoppingen voor de levendbarende hagedis bestaan.
- **Werken buiten de kwetsbare periode**
De kwetsbare periode van de levendbarende hagedis (voor graafwerkzaamheden) is tijdens de winterslaap. In de periode november tot april zijn ze inactief en verblijven ze in holen in de grond. De graafwerkzaamheden vinden daarom in mei plaats wanneer de dieren weer actief zijn.
- **Werkterrein veilig houden**
De grond is op het einde van de werkdag weer dicht zodat de levendbarende hagedis niet in de geul kan vallen tijdens het foerageren. Tijdens de werkzaamheden zal de levendbarende hagedis wegvluchten en niet aanwezig zijn in het werkterrein.

8.4 Inschakelen deskundige

De activiteiten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van hazelworm en levendbarende hagedis. De deskundige wordt geraadpleegd en geïnformeerd bij alle te nemen beslissingen en vragen omtrent ecologie tijdens het project. De ecooloog zal het maaien en het werkterrein ook controleren om te garanderen dat de maatregelen worden nageleefd.

8.5 Ecologisch werkprotocol

In een ecologisch werkprotocol staat in het kort omschreven welke maatregelen getroffen worden om effecten op beschermde soorten te voorkomen. Ook staat erin hoe te handelen als deze effecten toch optreden. Dit werkprotocol wordt door een begeleidend ecooloog opgesteld en moet op de locatie aanwezig zijn en bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd.

- 1. In het projectplan geeft u aan dat de werkzaamheden zullen plaatsvinden van mei tot en met juli. Deze periode valt samen met de paarperiode van de levendbarende hagedis en de hazelworm. Waarom is voor deze periode gekozen en kan er echt geen andere periode gekozen worden, zoals de periode in augustus/september die u al als tweede optie aandraagt?**

De planning is om in de periode mei t/m juli van 2022 te gaan werken. Deze periode is gekozen, omdat het project aansluit op het project Spoor Verdubbeling Heerlen Landgraaf (SVHL). In overleg met de provincie Limburg is besloten om project SVHL eerst te realiseren, omdat dit project urgenter is en bovendien al verder was met het ontwerp en de aanbesteding. Dit omvangrijke project is 9 mei gereed. Het opheffen van het ATB-NG eiland volgt op dit project. Daarnaast gaat de infrawijziging in juli 2022 in dienst.

Daarnaast is de kwetsbare periode van de levendbarende hagedis en hazelworm (voor graafwerkzaamheden) tijdens de winterslaap. In de periode november tot april zijn ze inactief en verblijven ze in holen in de grond. De graafwerkzaamheden vinden daarom in mei plaats wanneer de dieren weer actief zijn.

- 2. Zou u de planning meer kunnen specificeren? Hoelang verwacht u dat de werkzaamheden duren? In welk deelgebied begint u met de werkzaamheden?**

De voorbereidende werkzaamheden starten in mei. Vanaf 6 juni start de realisatie. 10 juli gaat de infrawijziging in dienst. De (realisatie)werkzaamheden duren naar verwachting maximaal 35 dagen en zullen tegelijkertijd, verspreid over de deelgebieden plaatsvinden. De projectplanning is als bijlage toegevoegd.

- 3. Uit uw projectplan lijkt dat u al begint met maaien in april. Zijn deze maaiwerkzaamheden onderdeel van regulier onderhoud of wordt er in april extra gemaaid om te zorgen dat het gebied ongeschikt blijft?**

In april vindt regulier beheer van de spoorbermen plaats. Dit houdt in dat de vegetatie vanaf mei wordt onderhouden om de deelgebieden onaantrekkelijk te houden voor de hazelworm en levendbarende hagedis. Daarbij wordt er ten minste 1 meter rondom de graaflocaties vrij gemaaid zodat de reptielen geen hinder ondervinden van de werkzaamheden. Dit gebeurt onder begeleiding van een ecooloog en in één richting zodat de dieren kunnen vluchten.

- 4. In het projectplan wordt genoemd dat als tweede optie de werkzaamheden in september kunnen worden gestart. Indien de werkzaamheden in september starten, wanneer wordt er dan begonnen met het maaien?**

De werkzaamheden zullen niet in september starten. Deze optie is komen te vervallen.

- 5. Er wordt beschreven dat het traject in juli in dienst moet zijn. Is er dan wel een mogelijkheid om de werkzaamheden in augustus/september uit te voeren?**

Bezoek	Datum	Weer	Wind	Temperatuur
0	16 juli 2021	Licht bewolkt	2 Bft	17°C
1	11 augustus 2021	Helder	1 Bft	20°C
2	26 augustus 2021	Half bewolkt	1 Bft	18°C
3	10 september 2021	Half bewolkt	2 Bft	20°C
4	30 september 2021	Half bewolkt	1 Bft	14°C

8. In het nader onderzoek staat in de gebiedsbeschrijving dat deelgebied 4 bestaat uit km 25.7-27.25, maar in de quickscan wordt op pagina 32 gezegd “Omdat in 2021 het deel tussen km 25.6 en 26.5 door Ekoza BV protocollair onderzocht is op deze twee soorten voor een ander ProRail project, zou dit stuk niet opnieuw onderzocht hoeven worden. Van betreffend projectdeelgebied 4 blijft dan nog de kilometrering 26.5 tot 27.25 over”. Is in het nader onderzoek deelgebied 4 volledig onderzocht? Of is alleen kilometrering 26.5 tot 27.25 onderzocht, zoals aangegeven in de quickscan?

Voor het nader onderzoek is deelgebied 4 (25.7 - 27.25) volledig onderzocht.

9. Een van de mitigerende maatregelen voor de hazelworm en levendbarende hagedis is het maaien van de drie deelgebieden. Kunt u specificeren hoe deze maaiwerkzaamheden worden uitgevoerd? Wordt er in één richting gemaaid, zodat dieren kunnen vluchten?

In april vindt regulier beheer van de spoorbermen plaats. Dit houdt in dat de vegetatie vanaf mei wordt onderhouden om de deelgebieden onaantrekkelijk te houden voor de hazelworm en levendbarende hagedis. Daarbij wordt er ten minste 1 meter rondom de graaflocaties vrij gemaaid zodat de reptielen geen hinder ondervinden van de werkzaamheden. Dit gebeurt onder begeleiding van een ecooloog en in één richting zodat de dieren kunnen vluchten.

De deelgebieden worden elke 3 weken gemaaid om ze ongeschikt te houden. Het maaien gebeurt met de hand of met een maaiarm waarbij zwaar materieel de grond niet beroerd. Bij het gebruik van een maaiarm wordt de maaihoogte op minimaal 10 cm hoogte ingesteld om te voorkomen dat er dieren worden gedood. Er wordt gemaaid bij een temperatuur van 15°C of hoger zodat de dieren kunnen vluchten. Tijdens de werkzaamheden worden ruigtes waar het niet nodig is om te maaien of te graven ongemoeid gelaten. Hierdoor blijven er verstoppingen voor de hazelworm en levendbarende hagedis bestaan.

10. In het projectplan staat op pagina 8 “en eventueel het verwijderen van kasten met apparatuur”. Betekent dit dat het nog niet bekend is dat er kasten met apparatuur worden verwijderd? Als de kasten worden verwijderd, hoe wordt hier dan rekening mee gehouden met de maatregelen?

Als er kasten moeten worden verwijderd is er geen sprake van ander soort werkzaamheden. Voor het verwijderen van kasten zal hoogstens gegraven moeten worden. Hier wordt met de huidige maatregelen al rekening mee gehouden.